

27/04/2026

Η συμμετοχή του Καθηγητή Ιωάννη Παναγιωτόπουλου στο Διεθνές Συνέδριο «Αλεξάνδρεια και Δύση: Εκκλησιαστική Ιστορία και Γεωπολιτική»

[/ Επικαιρότητα](#)

Με ιδιαίτερη επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα «Αλεξάνδρεια και Δύση: Εκκλησιαστική Ιστορία και Γεωπολιτική», το οποίο πραγματοποιήθηκε από τις 24 έως τις 26 Απριλίου 2026 στην Αίθουσα Συνεδρίων της Πατριαρχικής Βιβλιοθήκης Αλεξανδρείας.

Το συνέδριο διοργανώθηκε από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας και το Εργαστήριο Eusebius Lab του ΑΠΘ.

Την έναρξη των εργασιών κήρυξε η Α.Θ.Μ. ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεόδωρος Β΄, ο οποίος τόνισε ότι σε έναν κατακερματισμένο κόσμο, κάθε προσπάθεια συμφιλίωσης είναι επιβεβλημένη. Χαιρετισμούς απηύθυναν επίσης ο Υφυπουργός Εξωτερικών της Ελλάδος κ. Γιάννης Λοβέρδος, ο Πρόξενος της Ελλάδος στην Αλεξάνδρεια κ. Ιωάννης Πυργάκης, και ο Πρόεδρος του ΕΙΒΜΣΒ Καθηγητής Βασίλειος Κουκουσάς.

Στο συνέδριο συμμετείχαν διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί και ιεράρχες, μεταξύ των οποίων: ο Πρόεδρος ΕΙΒΜΣΒ Καθηγητής Βασίλειος Κουκουσάς, ο Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ, Καθηγητής Εμμανουήλ Καραγεωργούδης, ο Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας ΑΠΘ, Καθηγητής Απόστολος Κραλίδης, οι Καθηγητές Χρήστος Αραμπατζής (ΑΠΘ), Αθανάσιος Καψάλης (Πρόεδρος ΑΕΑΑ) και ο Αν. Καθηγητής Παναγιώτης Τζουμέρκας, κ.α.

Ο Καθηγητής Ιωάννης Παναγιωτόπουλος, Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ανέπτυξε το θέμα: «Το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας έναντι της συγκρούσεως Πρεσβυτέρας και Νέας Ρώμης επί Φωτίου του Μεγάλου». Στην εισήγησή του, ο κ. Παναγιωτόπουλος ανέλυσε τη στρατηγική στάση του θρόνου του Αγίου Μάρκου κατά τη διάρκεια της «Φωτιανής Έριδας» (9ος αι.), καταλήγοντας στα εξής συμπεράσματα: α) το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, αν και λειτουργούσε υπό το καθεστώς του αραβικού Χαλιφάτου, παρέμεινε οργανικός κρίκος της Ορθόδοξης Οικουμένης, επιλέγοντας την εκκλησιολογία της συνοδικότητας, β) παρά τις αρχικές πιέσεις και την αμφισημία, η Αλεξάνδρεια υπό τον Πατριάρχη Μιχαήλ τοποθετήθηκε σαφώς υπέρ του Ιερού Φωτίου, αναγνωρίζοντας την κανονικότητα της εκλογής του και εγγράφοντας το όνομά του στα δίπτυχα, γ) η στάση της Αλεξάνδρειας δεν ήταν μια απλή πολιτική επιλογή, αλλά μια βαθιά θεολογική δέσμευση στον θεσμό της Πενταρχίας των Πατριαρχών, όπου ο Πάπας Ρώμης κατέχει «πρωτείο τιμής» εντός του συνοδικού σώματος και όχι υπεράνω αυτού, και δ) η Αλεξανδρινή παράδοση (Αθανάσιος, Κύριλλος, Ευλόγιος) αποτέλεσε το θεολογικό έρεισμα του Φωτίου κατά της προσθήκης του Filioque, με την Αλεξάνδρεια να λειτουργεί ως θεματοφύλακας της ακεραιότητας του Συμβόλου της Πίστεως.

Οι εργασίες του συνεδρίου ολοκληρώθηκαν την Κυριακή 26 Απριλίου με Πατριαρχική Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου.

